

Nro. 31.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Aprilis 16-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Valamint másszor, úgy a' múlt héten is végbe mentek a' Fels. Cs. és Kir. Udvarnál azok az egyházi tzeremoniak, mellyek mind ekkorig szokásban vóltak. — Nagy Tsötörtökön, reggeli hét órakor az udvari fő templomban halk misét, 9 órakor prédikátziót hallottak a' Fels. Császár és Király, a' Fels. Csász. Kir. Herczegek az Udvari Fő Tisztek, Ministerek, Titkos Tanátsosok, és Kamarás Urak. — A' prédikátzio végződése után abba a' szálaba mentek Eő Felségek, mellyben a' lábmosás tartatni szokott, és a' mellyben már akkor, azok a' szegény öreg személyek öszve gyültek a' kik azon tzeremoniára ki rendeltettek. Mind öszve 24-en vóltak, úgymint 12

férfiak, 12 asszonyok. A' férfiak közt a' leg ifjabb 78, a' leg vénebb 92 esztendő volt — az asszony személyek közzül a' leg ifjabb 78, a' leg vénebb 97 esztendő volt. A' láb mosás után Császár Eő Felsége, a' régi bé vett szokás szerént, a' ki rendelt ajándékot egy fejer bőr erszénybe sárga és fekete sinoron az öreg férfiaknak nyakokba függesztette. — Noha Császárné Eő Felsége ezen lábmosáson meg nem jelenhetett, mindazáltal, az öreg asszonyoknak szánt ajándékot nékiek megküldötte.

A' Fels. Császárné rendelkezéséhez képest, e' folyó Aprilis 4 ik napján az itt lévő tsillagos dá mák reggeli hét órától fogva estéli hat óráig, az óltári szentség ki tétetven, változtatva, a' szokott áhétatoságot végbe vitték, mellyenn Leopoldina Cs. Kir. Fő Herczeg Asszony is megjelent. Ezen áhétatosság áldással rekesztetett bé.

Fels. Urunk Gróf *Buttler János* Eő Nagyságát Cs. Kir. Kamarás Urrá tenni méltoztatott.

Az itt lévő Fr. Csász. követ Gróf *Otto* nagy készületeket tétet azon napnak meg ditsöítésére, mellyenn a' Római Király a' régi Frantzia szokás szerént, a' Párisi fő templomban közönsé gessen meg fog kereszteltetni. Mivel a' Fr. Császárné *Mária Ludovika* Eő F. ge maga akarja a' Római Királyt a' Fels. Ur Istennek bé mutatni, s maga karjain meg is kereszteltetni, a' kereszteltetes napja bizonyossan meg határozva nintsen. — Kereszt atyának Felseges Urunk hivattatott meg. A' múlt Martziusnak utolsó napjaiban tsak nem minden nap Kurirok jöttek ide Párisból, a' kik által *Napoleon* Császár, a' Fels. Frantzia Csá-

szárné, és a' Római Király egészséges állapotjáról Felséges Urunkat tudósítani kívánta.

Magyar Ország.

A' maga hazafiui buzgoságiról, uralkodó Fejedelméhez való fedhetetlen hiveségéről, 's Nemes Hazájához vonzó változhatatlan szeretetéről 's egyéb szép virtusairól közönségesen esméretes Csász. Kir. Generál Major *B. Vay Miklós* Eő Nagysága, a' Státus jelenvaló szükségéinek kevesítésére 20 Mark és 5 lat ezüstöt ajándékozott, 's azt a' Magy. Kir. udvari Fő Kintstartónak, Meltos. *Semsei Semsey András* Úr Eő Excellenziajának, mint Tek. Abauj Vármegye Fő Ispannyának által adta.

Jegyzés. Egy Mark ezüst 16 latot, egy lat hat gránt nyom.

Éppen most esett értésünkre, hogy Debreczenben, e' folyó Aprilis 3-ik napján nagy tűz támadván, mintegy 1000 épület égett meg, 's azok közt a' Piaristak Klástroma, a' nem régebben újonnan épített Réfórmatusok Collegiuma és temploma is. Erről a' felette szomorú történetről bővebb tudósítást vévén, azt a' Magy. Kurir tisztelt Olvasóival közleni el nem mulattyuk.

A' Pesti Kir. Fő Oskolánál *Agoston Elek* Professor Úr halalával a' Bábáságot és Szemgyógyítást tanító szék megüresülvén, annak elnyerése végett a' jövő Augustus 20-ik napján fog az orvosi tudományt tanító Széknél a' Concursus tartatni.

Portugallia.

Fr. General *Foy*, a' kit az Eszlingi herczeg Marsal *Massena* a' múlt Mártzius 26-ik napján Kurir fővel Párisba küldött, következő tudósításo-

kat, vitt oda, hogy a' Portugalliában lévő Fr. ármádia ott jó állapotban van, hogy igen kevés betegek vannak, és hogy a' katonaság friss, bátor, 's minden hadi nyomorúságot békességes türéssel el szenved. Az Észlingi herczeg ármádiája már mozdulásban van, jobb szárnya a' tengerig, bal szárnya a' Zezere folyóvizig nyulik ki, fő hadi szállása Pombalban van. — Továbbá azt is jelentette a' fent nevezett *Foy* Generál, hogy az Angliai zsoldban volt fegyveres seregek nagyon meg verettek, széllyel oszlattak, hogy Portugalliának csak nem minden reszeit béjárták, és azokat a' lakosokat, a' kiket az Anglusok a' Bejrai tartományban, pénz, fényes ígíreték, kérkedéseik, hazugságok, fenyegetőzések, 's több e' féle eszközök által a' fegyverfogásra birtanak vala, General *Claparede* fegyvereikből ki vetkeztette, a' *Grant* Oberster tábor helyét, melly sántzokkal, magas töltésekkel, levágott fákkal, sorompókkal, 's több e' féle tábori eszközökkel volt megerössítve, megtámadta, meg vette, az abban feküttlinsurgens népet rész szerént meg ölte, rész szerént rabságra ejtette, 's abból ki üzte, ágyuikat 's egyéb hadi szerszámaikat el foglalta. — Maga a' nevezett Anglus Oberster a' Fundaói Parochusáalegyütt, a' ki azon város fegyveres lakosait vezérlette, elfutott, ambar a' tsata előtt avval kerbedett legyen is, hogy ő a' vezérlése alatt lévő, 10,000 főből álló insurgens néppel, a' Frantziákkal szembe szállani mindenkor kész leszen. — *Beresford* Anglus Marsal olly parantsolatot adott ki Portugalliában, hogy azokat a' lakosokat, a' kik a' Frantziáknak hozzájuk való közelgetésekkor honnyaikat

el nem hagyják, minden különbség nélkül agyon löveti.

Spanyol Ország.

Az Estremadurai tartományban fekvő *Badajoz*i híres és erős vár, mellyet hat hétig ostromlották a' Frantziák, a' múlt Mártzius 10-ik napján, capitulált, az az, bizonyos feltételek alatt magát fel adta. Minekutánna tudniillik a' Trevisoi herczeg Marsal *Mortier* olly széles és nagy nyilást lövetett volna a' vár külső falain, hogy azon bátran bé rohanhattak volna az ostromló Frantzia seregek, a' vérontast el akarván a' nevezett Marsal távoztatni a' várat felkérte. Az abban vólt Spanyol Commendáns *Imas* brigadiros Generális egy kevés maga vonogatása után 10 tikkelyből álló capitulatióra lépett, mellynek nevezetesebb tikkelyei ezekből állanak: 1) hogy minden ottan találtató ágyuk, fegyverek, munitziok, magazinumok, kasszák, planumok, akták, és leveles táruk adattassanak általa' győzedelmeseknek. — 2) Hogy az azon erősségben vólt egész katona őrizet minden felsőbb 's alsóbb rangú tisztekkal együtt, hadifogságra Frantzia Országba mennyenek. — 3) Hogy a' nem katonáskodók, úgymint, az Orvos Doktorok, Chirurgusok, hadi Commissariusok, 's több e' fele személyek mennyenek vissza honnyaikba, vagy oda, a' hova nékiek tettzeni fog. — 4) Hogy senki közzülök vallasának gyakorlásában meg ne háboritassék. — 5) Hogy General *Imásnak* engedtesse meg egy Spanyol tiszt által *Mendizabal* fő Generált ezen Capitulatióról tudósítani. — Végtére, hogy a' következő napon, úgymint Mártzius 11-ik napján, reggeli 9 órakor,

a' győzedelmesek azon városba bé mennyenek, azt a' Napoleon Császár nevében elfoglalhassák s. a. t.

Ezen Capitulatiónak ereje mellett a' Badajosi erősségben vólt katona őrizet, mellynek száma 7155 főre ment, katona tisztességgel onnan kimenvén a' vár körül való mezőségen fegyverét le rakta, 's Frantzia Országba ment hadi fogságra, köztők 512 hadi tiszt vólt, a' kik közt egy Generál Lajtinánt, 2 Feldmarsal, 4 brigadiros Generális, 15 Oberster, 24 Obristlajtinant és Fő Strázsamesterek találtattak; ezeken kívül 1100 betegek és sebbe estek maradtak benn, 330 házasok és gyermekek botsátattak el, 300 katona rejtette el magát; következesképen mintegy 9000-re ment a' fogságba esteknek a' számok.

Azon erősségben 170 ágyuk, mosár agyúk és haubitzák, 800 mázsa puskaapor, 300,000 puskaportöltés, két hajó hid találtattak, a' hat hétig tartott ostromlás alatt, 2300 mázsa puskaapor, és két milliom puskaapor töltést lött el a' benn vólt katona őrizet, a' benn vóltak 8000 24 fontos golyóbist, és 600 bombit szedtek fel a' várban és városban ollyakat, mellyeket az ostromló Frantzia katonaság oda bé lövöldözött. Sokáig avval biztatta őket Lord *Wellington*, hogy segítséget fogna nékiek küldeni, küldött is két osztályt, de a' kik a' Geborai verekedésben mindnyájan el veszte. A' Badajosi erősségnek meg vételével a' *de la Romana* ármadiája, melly 22,000 főből állott, egészen semmivé tétetett, 17,500 fogságra esett, a' többi rész szerént le vágatott, rész szerént széllyel szóratott. — A' *Campo-Majori* ispotályban sok sebbe estek feküsz-

nek. — A' rabságba estek közt sok olly tisztek találtak, a' kik több ízben fogságba esvén magokat arra kötelezték vala, hogy a' Frantziák ellen többé fegyvert nem fognak, miként fog ezeknek dolgok lenni, el válik. Azok a' házas emberek, a' kik erőszakkal kénszerítettek fegyvert fogni, haza bocsátattak.

A' 30-ik Mártziusi Párisi tudósítások szerint, a' Dalmátziai herczeg Marsal *Soult* azokat a' Fr. Generálisokat, és más főtiszteket, a' kik a' Badajozzi ostrom alatt magokat mások felett megkülönböztették, *Nápoleon* Császár különös kegyelmességébe ajánlotta, a' megjutalmaztatás, és felsőbb tisztségekre való emeltetés végett. — Mindgyart a' Badajozzi erősség megvétele után az *Elvasi* és *Campo-Majori* Portugalliai erősségeknek megvételekre készült Marsal *Soult*, mellyeknek birasokra hogyha el juthat, azután semmi akadalya nem leszen Portugallia déli részének elfoglalásában, és Liszbona alá való menetelében, melly akkór osztan mind két oldalról, az az, jobbról és balról bé leszen rekesztve.

Felgyebb azt iránk, hogy Lord Wellington a' Badajozzi erősségnek ostrom alól való felszabadítására a' múlt Februáriusban egynéhány ezer főből álló Spanyol és Portugallus sereget küldött Portugalliából. Ezt az ellenséges sereget a' Dalmátziai herczeg Marsal *Soult*, a' Trevisoi herczeg Marsal *Mortier* segítségével, Februárius 19 ik napján a' Gebora folyóviz mellett egészen öszve törte, melly alkalmatossággal 5 Generált, 15 Oberstert és Obristlajtinantot 350 alsóbb rangú tiszteket, 6 Zaszlót, 7 ágyút, 20 munitziós szekeret, bagazsijával együtt, 600 holtakat és 800 sebbe estekett vesztett az ellenség; az életben megmaradtak az Elvasi erősségbe futottak életnek megtartása végett. Ezek a' megverett truppok tobniire a' meg holt de *la Romana* hires Spanyol Generális armadiájától valok voltak.

Másodszori Jelentés.

Esvén értésünkre nemelly Jó Urainknak azon jelentések, hogy ha az egész titulussát látták volna Híradásunknak, a' mingyárt nevezendő munkának, örömöstebb kívánták volna azt megvizsgálni, és meg is szerzeni: tehát jelentyük, hogy az ímé ez:

„*A' Szent Gyülekezettel templomban mondandó három héti Könyörgések, elő és bérekesztő rövid fohászkodásokkal együtt, mellyek az Isten dicsőítése mellett, egyszersmind az embert némelly vallásbéli főbb igasságokra, a' szép virtusokra, Isten, maga felebarátja eránt tartozó kötelességeire is tanittyák. Ezekhez járulnak betegekért, szárazság idején való, három könyörgések, és még az Ur Asztalánál való Agenda, mellyeket szerzett Karacs János N. Révi Predikátor.*“ Budán, Landerer Anna betűivel. — Találtatnak Debreczenben Bartha József Könyváros Úrnál, Pesten Eggenberger, Kiss István Könyváros, és Rézmettző Karats Ferentz Uraknál. Az arrok egyenként 1 forint.

Másodszori Hirdetés.

Ezekkel tudtára adatik az Érdemes és Tisztelt Publikumnak, hogy Tek. Nemes Győr Vármegyében helyheztetett Sz. Mártony névű Mező Városban, bizonyós Braun János nevezetű approbalt Chirurgus és Szemorvos találtatik, a' ki is már több esztendők folyásával, sok hályogos, vak, és egyébkent szemekben héjános szemelyeket, öregeket szinte mint gyermekeket, szerenstésen előbbilátásokra vissza segített. — Azért is az ollyas héjános, és szemekkel beteges Titt. Személlyek, a' kik segítségével élni akarnak, nálla magokat jelenthetik. — A' betegektől mindaddig fizetés nem kívántatik, mig látásokat vissza nem nyerik. Szállás fog nekik adatni, tsak fehér ruhát, és egy kevés ágy nemút hozzanak magokkal. — Költ Szent - Mártonyban, Aprilis 2-ik napján 1811-dik esztendőben.